

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งสำรวจสภาพการใช้สื่อการสอนแบบละครในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต กรุงเทพมหานคร และเพื่อรวบรวมลักษณะการใช้สื่อการสอนแบบละครในการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา ตลอดจนสาเหตุและปัญหาต่าง ๆ ของการใช้สื่อการสอน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนแบบละครโดยทั่วไป และนำเสนอในรูปแบบของตารางและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประโยชน์และแนวทางการใช้สื่อการสอนแบบละครในการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงแนวการศึกษาตามแผนการศึกษาใหม่พุทธศักราช ๒๕๒๑

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็นชั้น ๆ ตามลำดับดังนี้

การพิจารณาเลือกประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เลือกเฉพาะผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพฯ ซึ่ง

ได้ใช้หรือเกี่ยวข้องกับรูปที่มีลักษณะตรง หรือใกล้เคียงกับสื่อการสอนแบบละครในการเรียนการสอน โดยได้ดำเนินการดังนี้

๑. สอดถามจากศึกษานิเทศก์ ประจำกรมสามัญศึกษา และสำนักการศึกษาเอกชน การกระทรวงศึกษาธิการ พบว่าโรงเรียนที่ใช้สื่อการสอนแบบละครมีน้อยมาก มีจำนวนเพียง ๑๒ โรงเรียน ได้แก่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๑	โรงเรียนวัดรางบัว	กรมสามัญศึกษา
๑.๒	โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย	กรมสามัญศึกษา
๑.๓	โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริยาราม	กรมสามัญศึกษา
๑.๔	โรงเรียนยานนาเวศวิทยาลัย	กรมสามัญศึกษา
๑.๕	โรงเรียนเทเวศร์วิทยา	กรมสามัญศึกษา
๑.๖	โรงเรียนผดุงดุสิต	สำนักงานการศึกษา เอกชน
๑.๗	โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย	สำนักงานการศึกษา เอกชน
๑.๘	โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย	สำนักงานการศึกษา เอกชน
๑.๙	โรงเรียนสมถวิล ราชดำริ	สำนักงานการศึกษา เอกชน
๑.๑๐	โรงเรียนवासูเทวี	สำนักงานการศึกษา เอกชน
๑.๑๑	โรงเรียนช่างศาครุศึกษา	สำนักงานการศึกษา เอกชน
๑.๑๒	โรงเรียนเขมะสิริอนุสรณ์	สำนักงานการศึกษา เอกชน

๒. ติดต่อบริษัทจากอาจารย์ฝ่ายวิชาการประจำโรงเรียน และอาจารย์ผู้สอนร่วม
ในโรงเรียนต่าง ๆ รวม ๔๔ แห่ง ดังรายชื่อในข้อ ๑ จำนวน ๑๒ โรงเรียน และโรงเรียนอื่น ๆ
อีก ๓๒ แห่ง ได้แก่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ๒.๑ โรงเรียนเรวัตี
- ๒.๒ โรงเรียนสตรีจุลนาค
- ๒.๓ โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา
- ๒.๔ โรงเรียนเทเวศวิทยาลัย
- ๒.๕ โรงเรียนมาแตร์ เดอี **วิทยาลัย**
- ๒.๖ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
- ๒.๗ โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสสะเวียร์
- ๒.๘ โรงเรียนไมทอุดมศึกษา
- ๒.๙ โรงเรียนภาษานุสรณ์
- ๒.๑๐ โรงเรียนเสสะเวชวิทยา
- ๒.๑๑ โรงเรียนเซนต์จอห์น
- ๒.๑๒ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
- ๒.๑๓ โรงเรียนเทพศิลา
- ๒.๑๔ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
- ๒.๑๕ โรงเรียนเทพศิรินทร์
- ๒.๑๖ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
- ๒.๑๗ โรงเรียนขุมทอง
- ๒.๑๘ โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย

คู่มือวิทยฐานะ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ๒.๑๘ โรงเรียนศึกษานารี
- ๒.๒๐ โรงเรียนสตรีวิทยา
- ๒.๒๑ โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม
- ๒.๒๒ โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
- ๒.๒๓ โรงเรียนมัธยมหอวัง
- ๒.๒๔ โรงเรียนสายปัญญา
- ๒.๒๕ โรงเรียนศรีอยุธยา
- ๒.๒๖ โรงเรียนสวนกุหลาบ
- ๒.๒๗ โรงเรียนวัดบวรเมษนาคล
- ๒.๒๘ โรงเรียนเบญจมราชาลัย
- ๒.๒๙ โรงเรียนสันติราษฎร์บำรุง
- ๒.๓๐ โรงเรียนสาธิตรามคำแหง
- ๒.๓๑ โรงเรียนสาธิต เกษตร
- ๒.๓๒ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๒.๓๓ โรงเรียนสาธิตประสานมิตร
- ๒.๓๔ โรงเรียนมัธยมสาธิต ปทุมวัน
- ๒.๓๕ โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูพระนคร
- ๒.๓๖ โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ
- ๒.๓๗ โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเป็นขั้น ๆ ดังนี้

๑. ค้นคว้าและศึกษาจากหนังสือ ตำรา และ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสอบถาม ประโยชน์และปัญหาการใช้สื่อการสอนแบบละครประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อการสอนประเภทกิจกรรมและวิธีการสอนระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการสอนแบบละคร
๒. ขอคำแนะนำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านนี้
๓. สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจากการค้นคว้าในข้อ ๑ และ ๒ ตามลำดับ
๔. นำแบบสอบถามไปทดสอบครั้งแรก จำนวน ๒๐ ชุด
๕. แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามหลังการใช้ครั้งแรก แล้วนำไปทดลองให้กับกลุ่มผู้สอนกลุ่มแรกอีกครั้งหนึ่ง
๖. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อใช้ในการวิจัยนี้ (ดูรายละเอียดของแบบสอบถามได้ในภาคผนวก)
๗. นำแบบสอบถามไปแจกแก่ผู้สอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่ได้ติดต่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไว้ล่วงหน้าแล้ว

อนึ่งผู้วิจัยมุ่งสร้างแบบสอบถามให้อยู่ในลักษณะกระชับรัดกุมและประหยัดเวลาในการตอบแก่ผู้สอนมากที่สุด โดยใช้แบบเลือกตอบ (Check List Questionnaire) คือให้โอกาสผู้ตอบได้เลือกตอบตามที่ต้องการ คำถามเหล่านี้ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ เป็น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนมาก และสามารถแสดงความคิดเห็นนอกเหนือจากที่ผู้วิจัย เตรียมคำตอบไว้ให้ในตอนท้ายของคำถามทุกข้อ

แบบสอบถามแบ่ง เป็น ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ

ก. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- ระยะเวลาปฏิบัติงาน
- ระดับชั้นที่สอนอยู่

ข. พื้นความรู้ และความสนใจพิเศษ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้

สื่อการสอนแบบละคร ได้แก่

- ความรู้และประสบการณ์ด้านการศึกษา เกี่ยวกับสื่อการสอนแบบละคร
- ความสนใจพิเศษทางด้านศิลปะและสุนทนาการ

ตอนที่ ๒ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ

ก. ประสบการณ์ด้านการใช้สื่อการสอนแบบละคร

ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของสื่อการสอนแบบละคร

ค. ลักษณะของสื่อการสอนแบบละครที่เป็นกิจกรรม เสริมหลักสูตร

การทดลองใช้แบบสอบถาม

การทดลองใช้แบบสอบถามครั้งแรก ผู้วิจัยได้ทดลองกับผู้สอนในโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน ๒๐ ชุด ได้แก่

๑. โรงเรียนผดุงครรภ์
๒. โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน
๓. โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการทดลองครั้งนี้ มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเพียง ๑๘ ชุด หลังจากนั้นนำแบบสอบถามดังกล่าวมาแก้ไขปรับปรุง โดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้สอนชุดเดิมที่เคยตอบแบบสอบถามมาแล้วอีกครั้งหนึ่ง เป็นจำนวน ๔ ชุด แล้วนำมาหาข้อบกพร่องของแบบสอบถามเพื่อดำเนินการแก้ไข แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงต่อไป

การส่งแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้ว ส่งไปยังแต่ละโรงเรียนจำนวน ๒๐๔ ชุด แยกเป็น

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา	๒๑	แห่ง
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสนง.การศึกษาเอกชน	๒๐	แห่ง
โรงเรียนมัธยมศึกษา สาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	๕	แห่ง
โรงเรียนมัธยมศึกษา สาธิตสังกัดกรมการฝึกหัดครู	๓	แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวนผู้สอนที่รับแบบสอบถามไว้มีดังนี้

- โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จำนวน ๗๕ ชุด
- โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดงานการศึกษาเอกชนจำนวน ๔๓ ชุด
- โรงเรียนมัธยมศึกษา สาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน ๒๐ ชุด
- โรงเรียนมัธยมศึกษา สาธิตสังกัดกรมการฝึกหัดครู จำนวน ๑๖ ชุด

แบบสอบถามที่ตอบแล้ว ส่งกลับคืนถึงผู้วิจัยสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๒

แบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไปเป็นจำนวน ๒๐๔ ชุด

ได้รับคืนมาทั้งสิ้น ๑๕๒ ชุด

เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ๑๕๔ ชุด

คิด เป็นร้อยละ ๗๐.๕๘

ของแบบสอบถามที่สมบูรณ์ตามข้อมูลที่ส่งไป

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้คืนมาแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยคิดคำตอบเป็นร้อยละ จากนั้นนำเสนอในรูปแบบตาราง

สรุปผลการวิจัยและ เสนอแนะ

หลังจากศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่างๆ แล้ว สรุปผลได้จากการวิจัยพร้อมทั้งเสนอแนะแนวความคิดเห็นที่ได้จากการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย